Dosarul nr. 2-1471/2023
2-23046811-09-2-29032023

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

07 noiembrie 2023 **mun. Bălţi**

Judecătoria Bălţi sediul central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Popescu Marcel
grefier Rîșnic Cătălina

examinând în ședință de judecată publică, cererea de chemare în judecată depusă de Frunza Nicolai către Roșca Lilian cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin contravenție și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces:

1. La 29.03.2023 Frunza Nicolai s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Roșca Lilian cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin contravenție și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat faptul că la 01.01.2023 în jurul orei 03 dimineața cet.Roșca Lilian, vecinul reclamantului intenționat i-a deteriorat ultimului mai multe ferestre, aruncînd cu pietre, cauzîndu-i conform concluziei expertului un prejudiciu în sumă de 7204,77 lei.

3. A mai indicat reclamantul faptul că la plîngerea sa, în privința cet.Roșca Lilian a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție conform art. 104 Cod contravențional, ultimul fiind sancționat sub formă de amendă în mărime de 36 u.c.

4. A susținut reclamantul faptul că datorită acțiunilor ilegale ale pîrîtului, familia sa a suferit moral, fiind ora 3 dimineața, zi de sărbătoare, au fost treziți de zgomotul pietrelor din geam, copilul acestuia cu dizabilități s-a speriat, astfel cauzîndu-i și o pagubă morală pe care reclamantul o apreciază în sumă de 5000 lei.

5. Astfel, solicită reclamantul încasarea din contul pîrîtului, Roșca Lilian a prejudiciului material provocat prin contravenție în mărime de 7204,44 lei, a cheltuelilor de judecată în mărime de 1200 lei și a pagubei morale în mărime de 5000 lei.

6. Cererea de chemare în judecată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Judecătoriei Bălți, Alexandru Roșca.

7. Ulterior, la 04.05.2023 judecătorul Alexandru Roșca a depus cerere de abținere de la examinarea cauzei date, iar prin încheierea din 18.05.2023 aceasta a fost admisă.

8. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cererea dată a fost repartizată judecătorului Marcel Popescu, iar prin încheierea din 18.05.2023 a fost primită în procedură contencioasă.

9. În ședința de judecată reclamantul și reprezentantul acestuia au susținut cererea de chemare în judecată, solicitînd admiterea ei integral.

10. În ședința de judecată, pîrîtul a menționat faptul că a deteriorat 3 geamuri a cîte 1000

lei fiecare, cheltuielile de judecată le va achita, referitor la prejudiciul moral, pîrîtul a solicitat respingerea acestuia.

Aprecierea instanței de judecată

11. Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, examinând probatoriul cauzei administrat pentru dovedirea celor invocate și raportându-l, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră că acțiunea urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

12. În conformitate cu prevederile art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.*

13. Potrivit art.9 alin. (1) Cod civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislației civile*.

14. Iar potrivit alin.(2) lit.f) aceluiași articol, *drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.*

15. În conformitate cu prevederile art.16 alin.(1) Cod civil, *apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin:* g) *repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.*

16. În sensul art. 19 Cod civil*, În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).*

17. Conform prevederilor art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.*

18. În temeiul prevederilor art.2022 alin.(1) Cod civil, se *consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.*

19. În sensul art. 2025 alin.(1) Codul civil, *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească*.

20. Potrivit art. 2036 alin.(1) Codul civil*, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri*, alin. (2) Codul civil *prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.*

21. În sensul art. 2037 alin. (1) Codul civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea*

prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate; alin. (2) Codul civil *caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.*

22. Potrivit art. 45 alin. (1) Codul contravențional *persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.*

23. Instanța de judecată statuează că, prin prisma iminenței respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pornind de la necesitatea asigurării dreptului părților la o hotărâre motivată, instanța de judecată își va motiva concluziile în prezenta speță, prin prisma analizei argumentelor prezentate de către părți, raportate la materialele cauzei civile și la cadrul legal incident.

24. Așadar, în cadrul examinării cauzei s-a constatat, că la 03.01.2023 agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Fălești, Oleg Prodan a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție față de Roșca Lilian, în baza art.104 alin.(1) Cod contravențional, ultimul fiind învinuit pe faptul că la 01.01.2023 ora 03:05 intenționat i-a deteriorat geamurile imobilului ce aparține cet.Frunza Nicolai (f.d.4).

25. Astfel, potrivit raportului de evaluare nr.0370742 din 27.02.2023 (f.d.5-20) întocmit de expertul-evaluator din cadrul Camerei de Comerț și Industrie a fost constatat faptul că valoarea prejudiciului material cauzat cet.Frunza Nicolai este de 7204,77 lei.

26. Conform raportului menționat instanța de judecată atestă faptul că expertul-evaluator a identificat elementele constructive ale imobilului care au fost deteriorate și anume, fereastra din lemn dublă, S-1,08 m^2, fereastra din lemn dublă cu un canat, S-0,60 m^2, fereastra din lemn dublă, S-0,45 m^2, fereastra din lemn dublă cu un canat, S-0,78 m^2, fereastra din lemn dublă cu două canaturi, S-2,08 m^2, fereastra din lemn dublă cu două canaturi, S-1,62 m^2, fereastra din lemn dublă cu trei canaturi, S-2,21 m^2.

27. În acest sens, instanța de judecată denotă faptul că în cadrul examinării bunurilor deteriorate expertul-evaluator a determinat starea de facto a fiecărui geam la data de 17.02.2023 și volumul lucrărilor de reparație necesar pentru lichidarea deteriorărilor.

28. Astfel, în rezultatul examinării geamurilor imobilului cet.Frunza Nicolai, expertul-evaluator a determinat că costul lucrărilor de reparație necesar pentru lichidarea deteriorărilor constituie suma de 7204,77 lei.

29. Prin urmare prejudiciul material suportat de către reclamant în rezultatul acțiunilor pîrîtului de deteriorarea geamurilor relamantului este de 7204,77 lei.

30. Tot la acest capitol, instanța de judecată menționează faptul că expertul-evaluator care a întocmit raportul de evaluare citat posedă certificat de calificare în domeniul expertizei și evaluării materialelor de construcție valabil pînă la 27.09.2024, fapt confirmat prin înscrisul nr.429 eliberat de Camera de Comerț și Industrie a RM (f.d.21).

31. Astfel, instanța de judecată nu are careva dubii cu privire la conținutul raportului de evaluare nr.0370742 din 27.02.2023.

32. Ținând cont de faptul că reclamantului Frunza Lilian i-a fost cauzat un prejudiciu printr-o acțiune (fapta ilicită) interzisă de legea contravenţională, instanța de judecată afirmă faptul că acesta cu certitudine beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului moral şi material.

33. Instanța de judecată mai reține că, repararea prejudiciilor reprezintă acea metodă de apărare a drepturilor civile încălcate, care dă posibilitate persoanei drepturile căreia au fost lezate să ceară repararea integrală acestora.

34. Posibilitatea persoanelor fizice de a apela la metoda de reparare a prejudiciilor rezultă din faptul lezării lor în drepturi, metodei de reparare a prejudiciilor îi este atribuit un caracter universal de apărare a drepturilor civile.

35. În aceste circumstanțe instanța apelează la dispozițiile capitolului XXXIII Cod Civil, care stabileşte condiţiile survenirii răspunderii pentru cauzarea de prejudicii, subiecţii care răspund pentru prejudiciile cauzate, precum şi ordinea de repararea a prejudiciului cauzat vieţii şi sănătăţii persoanelor, compensarea pagubei morale, or potrivit art.1998 Cod Civil, prevede că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

36. Totodată, instanța de judecată reține faptul că pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii.

37. Astfel, temeiul răspunderii delictuale constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii civile delictuale, iar lipsa cel puţin a unei condiții din cele enumerate mai sus – potrivit regulii generale - exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

38. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite.

39. În contextul pretențiilor înaintate în acțiune instanța de judecată reține că, în baza deciziei agentului constatator din cadrul IP Fălești Oleg Prodan din 03.01.2023, Roșca Lilian a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 104 alin. (1) Cod contravențional şi sancționat cu amendă în mărime de 36 unități convenționale (f.d.4), ultimul fiind învinuit pe faptul că la 01.01.2023 ora 03:05 intenționat i-a deteriorat geamurile imobilului ce aparține cet.Frunza Nicolai, manifestându-și acordul cu cele reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție, fapt confirmat prin semnătura ultimului la rubrica privind recunoașterea săvîrșirii contravenției.

40. Coroborând în prezenta speță circumstanțele de fapt cu normele de jure pertinente, se constată cu certitudine vinovăția lui Roșca Lilian în comiterea contravenției prevăzută de art. 104 alin.(1) Cod contravențional și anume „Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine”, vinovăție constatată prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 855434 din 03.01.2023 (f.d.4).

41. Conform art. 387 alin. (1) Cod contravențional, este victimă persoana fizică sau

persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

42. Potrivit art. 45 alin. (1) Cod contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie.

43. Astfel, contravenția comisă de Roșca Lilian a fost îndreptată față de persoana fizică, Frunza Nicolae care în urma acțiunilor săvârșite de către pîrît a avut de suportat cheltuieli de ordin material, cât și prejudiciu moral.

44. Deci, cu referire la legătura de cauzalitate între fapta ilicită şi vinovăţia pîrîtului Roșca Lilian, instanța de judecată constată că aceasta se stabilește prin conținutul din Decizia agentului constatator din 03.01.2023 cuprinsă în procesul-verbal cu privire la contravenție.

45. Or, jurisprudența CtEDO atribuie cauzele contravenționale la categoria celor penale, astfel încât decizia irevocabilă adoptată în cadrul unei cauze este admisă în calitate de probă în cadrul unui dosar civil, aceasta la caz demonstrând cert comiterea de către intimat a unei fapte ilicite cu vinovăţie.

46. În această ordine de idei, instanța de judecată consideră necesar a menţiona că la materialele cauzei au fost prezentate înscrisuri probatorii ce confirmă comiterea de către pîrît a unei fapte ilicite în raport cu reclamantul – acțiuni manifestate în modul indicat supra, fiind cert constatată legătura de cauzalitate între acţiunile ilicite ale pîrîtului care îmbracă forma unei fapte contravenționale – şi urmările prejudiciabile - prejudiciului material și suferințele morale cauzate prin contravenție reclamantului Frunza Nicolai.

47. În acest sens, instanța de judecată reține faptul că potrivit raportului de evaluare nr.0370742 din 27.02.2023 (f.d.5-20) întocmit de către expertul-evaluator din cadrul Camerei de Comerț și Industrie a fost constatat faptul că valoarea prejudiciului material cauzat cet.Frunza Nicolai este de 7204,77 lei, fiind deteriorate fereastra din lemn dublă, S-1,08 m^2, fereastra din lemn dublă cu un canat, S-0,60 m^2, fereastra din lemn dublă, S-0,45 m^2, fereastra din lemn dublă cu un canat, S-0,78 m^2, fereastra din lemn dublă cu două canaturi, S-2,08 m^2, fereastra din lemn dublă cu două canaturi, S-1,62 m^2, fereastra din lemn dublă cu trei canaturi, S-2,21 m^2. Prin urmare prejudiciul material suportat de către reclamant în rezultatul acțiunilor pîrîtului de deteriorare a geamurilor relamantului este de 7204,77 lei, prejudiciul probat de către reclamant.

48. Reieșind din cele expuse mai sus, ținînd cont de pretenția reclamantului prin care solicită încasarea prejudiciului material cauzat prin contravenție în mărime de 7204,44 lei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a încasa în beneficiul lui Frunza Nicolae de la Roșca Lilian prejudiciul material cauzat în mărime de 7204,44 lei.

49. Conform art. 2036 alin. (1) și (2) Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.*

50. Prin prisma art. 2037 Cod civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.*

51. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în

considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viața familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

52. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte,ia în cont particularitățile cazului.

53. Subsecvent, instanța notează că compensaţia prejudiciului moral are scopul de a repara de fapt prin echivalent bănesc suferinţele psihice şi fizice cauzate de către făptuitor, astfel încât cuantumul acesteia trebuie să fie echitabil şi proporţional suferinţelor cauzate, adjudecarea unei sume ce ar depăşi aceste principii fiind contrară legii şi constituind o îmbogăţire fără justă cauză.

54. Deci, instanţa de judecată urmează să ia în consideraţie la determinarea mărimii compensaţiei pentru prejudiciul moral, atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferinţelor psihice sau fizice părţii vătămate, cât şi datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: importanţa vitală a drepturilor personale nepatrimoniale şi a bunurilor (viaţa, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinţei, secretul personal şi familial, onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională etc.); nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferinţelor psihice sau fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor), pierderea sau limitarea capacităţii de muncă etc.); felul vinovăţiei (intenţia, imprudenţa) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezenţa ei.

55. Instanţele judecătoreşti, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, sunt în drept să ia în consideraţie şi alte circumstanţe probatoare prin actele pricinii, în particular, situaţia familială şi materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părţii vătămate, intenția acestuia în cadrul comiterii faptei ilicite.

56. Așadar, instanța de judecată constată că, în susținerea pretențiilor sale de reparare a prejudiciului moral, reclamantul a invocat cauzarea stărilor de stres și frustrare, prin acțiunile pîrîtului.

57. Instanța reține că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității și raportul direct de cauzalitate între o faptă cu caracter ilicit și un prejudiciu cauzat altei persoane. De altfel, satisfacţia echitabilă pentru prejudiciul moral suferit urmează să aibă efect compensatoriu, şi nu trebuie să constituie venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

58. Astfel, instanța de judecată constată că Roșca Lilian a acționat față de Frunza Nicolai, în mod ilicit, cu vinovăție, prin acțiunile sale violente cauzând ultimului și familiei stări de stres, și frustrare. Acest fapt fiind stabilit prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 03.01.2023 și respectiv urmează să recupereze prejudiciul cauzat prin acțiunile sale ilicite.

59. Astfel, prejudiciul moral instanţa l-a apreciat ca fiind prezent în speță, or acțiunea de deteriorare a bunurilor personale provoacă suferință (în speță, pârâtul a deteriorat geamurile de la casa de locuit al reclamantului în perioada rece a anului 01.01.2023).

60. La caz, instanța reiterează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce priveşte proba prejudiciului moral, constatînd în repetate rînduri că proba faptei ilicite este suficientă, urmînd ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanţele urmînd să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existenţă a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvîrșită, soluţia fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, 9 aprilie 2009).

61. Mai mult decât atât, în cauza Antipenkov vs. Rusia, nr. 33470/03 din 15 octombrie 2009, §82, Curtea Europeană reiterează că părţii lezate nu-i poate fi cerut ca aceasta să prezinte probe întru argumentarea prejudiciului moral suferit. Simpla constatare a încălcării săvârşite de organele de urmărire penală şi declaraţiile părţii lezate sunt suficiente pentru a oferi o satisfacţie echitabilă. În cauzele Danev împotriva Bulgariei și Iovtchev împotriva Bulgariei, CEDO a reținut în esență încălcarea Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, după ce a considerat că abordarea formalistă a instanţelor naţionale, care atribuiseră reclamantului obligaţia de a dovedi existenţa unui prejudiciu moral cauzat de fapta ilegală, prin dovezi susceptibile să confirme manifestări externe ale suferinţelor lui fizice sau psihologice, avuseseră ca rezultat privarea reclamantului de despăgubirea pe care ar fi trebuit să o obţină.

62. Reieșind din cele menționate mai sus, instanța de judecată constată că reclamantul este îndreptățit de a pretinde încasarea prejudiciului moral din contul pîrîtului avînd la bază o faptă ilicită comisă de ultimul și recunoscută prin procesul-verbal cu privire la contravenție încheiat, doar că la aprecierea prejudiciului moral se ia obligatoriu în consideraţie principiul general al echităţii şi suma nu trebuie să fie vădit disproporţionată cu sumele acordate de Curtea Europeană în speţele similare. Sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului şi se apreciază individual pentru fiecare caz, luîndu-se în consideraţie argumentele ambelor părţi în proces şi exluzîndu-se pretenţii excesive şi vădit exagerate.

63. Totodată, instanţa consideră că suma compensării prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei, solicitată de reclamant, este una exagerată, reieşind din criteriul echității, care presupune că despăgubirea pentru prejudiciul moral trebuie să fie justă, rațională și echitabilă, adică trebuie stabilită în așa mod încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat, fiind menținut echilibru între daunele efectiv cauzate și suma acordată.

64. Avînd în vedere cele enumerate supra, dar și ținînd cont de faptul că Roșca Lilian a fost deja sancționat cu amenda respectivă, scopul legii de a pedepsi şi preveni a fost atins, iar acest fapt deja reprezintă o anumită satisfacție echitabilă pentru reclamant.

65. La fel, instanța de judecată conchide că reclamantului i-au fost cauzate suferințe în urma incidentului cu pîrîtul, însă, reieșind din toate circumstanțele cauzei, întinderea acestora nu este atît de excesivă după cum pretinde reclamantul.

66. Ca urmare, în funcţie de cele constatate şi reieşind din specificul acţiunii, instanţa de judecată conchide că la caz, suma de 2000 lei poate fi considerată drept o compensaţie echitabilă şi suficientă pentru prejudiciul suferit, având în vedere principiile compensării echitabile şi rezonabile a prejudiciului moral, suferinţele morale, starea de stres şi frustrare cauzate reclamantului. Așadar, instanța de judecată constată că, în susținerea pretențiilor sale de reparare a prejudiciului moral, reclamantul a invocat cauzarea stărilor de stres și frustrare, precum și suferințe prihice provocate prin acțiunile pîrîtului.

67. Potrivit art. 82 Codul de procedură civilă *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.*

68. Conform art. 83 alin. (1) Codul de procedură civilă *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

69. Potrivit art. 83 alin. (2) Codul de procedură civilă *în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi*

în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

70. Conform art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă *de taxa de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de reparaţie a prejudiciului material şi/sau moral cauzat prin infracţiune.*

71. Potrivit prevederilor art.4 din Legea taxei de stat, *sunt scutiți de la plata taxei de stat reclamanții – în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune*.

72. Conform art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă, *Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

73. Conducîndu-se de prevederile legale citate supra, instanța va încasa din contul pîrîtului taxa de stat de a cărei plată reclamantul a fost scutit la depunerea cererii, în sumă de 316,13 lei.

74. În partea ce ține de compensarea cheltuielilor de judecată, instanța atestă că în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

75. Lecturînd cererea de chemare în judecată instanța de judecată constată faptul că relamantul a solicitat încasarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1200 lei, însă careva probe în acest sens la materialele cauzei lipsesc.

76. Astfel, instanța de judecată va respinge solicitarea reclamantului privind încasarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de judecată în mărime de 1200 lei.

77. În consecinţă, conform art.130 alin.(1) Cod procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

78. Având în susţinere dispoziţiile legale menţionate mai sus, analizând toate probele în ansamblu, din punct de vedere al veridicităţii şi pertinenţei acestora, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată înaintată de Frunza Nicolai către Roșca Lilian cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin contravenție și a cheltuielilor de judecată, urmează a fi admisă parțial.

79. În conformitate cu art.236-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Frunza Nicolai către Roșca Lilian cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin contravenție și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Roșca Lilian în beneficiul lui Frunza Nicolai prejudiciul material cauzat prin contravenție în sumă de 7204,44 lei (șapte mii două sute patru lei, 44 bani).

Se încasează de la Roșca Lilian în beneficiul lui Frunza Nicolai prejudiciul moral cauzat prin contravenție în sumă de 2000 (două mii) lei.

Se încasează de la Roșca Lilian în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 316,13 lei (trei sute șaisprezece lei, 13 bani).

În rest, pretențiile se resping, ca neîntemeiate.

Prezenta hotărâre se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălţi.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Marcel Popescu**